

OPETUSHALLITUS
UTBILDNINGSSTYRELSEN

*Tervetuloa Uudistuva lukiodiplomi –
Taidetta, tiedettä ja luovuutta!
-seminaariin 19.1.2026*

Oodi laadukkaalle ja luotettavalle lukiodiplomille!

Petri Lehikoinen

Opetusneuvos, yksikön päällikkö

Lukiokoulutus, taiteen perusopetus ja vapaa sivistystyö -yksikkö

Sydämelliset kiitokset lukiodiplomien tekijöille!

- Audesta (lyhytelokuva), Median lukiodiplomi
 - Kanerva Koli, Niko Teperi, Inkeri Tuikkanen, Evelina Leskinen ja Nelli Lukander
 - Otaniemen lukio 2024
- Last Resort (animaatio), Median lukiodiplomi
 - Alvar Hart ja Nicholas Hawksley
 - Järvenpään lukio 2025

#LOPS2021

2027 – 2030

- Syventävä vaihe
- Hiotaan hyviä käytäntöjä ja nautitaan laadukkaasta lukiosta
- Taito- ja taideaineiden yo-kokeet, uudet lukiodiplomit ja englanninkielinen yo-tutkinto käyttöön

2024 – 2027

- Tuotekehittelyvaihe
- Uusien LOPS-perusteiden kaikki mahdollisuudet käyttöön
- Oppimisen tuen ja erityisopetuksen LOPS-päivitys
- Taito- ja taideaineiden yo-kokeiden, lukiodiplomien sekä englanninkielisen yo-tutkinnon kehitystyö

2021 – 2024

- Sisäänajovaihe
- Uudet rakenteet, uusien sisältöjen ja laaja-alaisen osaamisen sisäistäminen

Seminaarin tavoitteet

1. avata lukiodiplomien kehittämistyön lähtökohtia ja etenemistä 2026–2027
 2. käydä keskustelua tulevista muutoksista lukiodiplomien suoritusohjeisiin
 3. tarjota mahdollisuuksia näkemysten jakamiselle ja kehittämistyön tukemiselle
 4. tarkastella uusien tukimateriaalien kokonaisuuksia ja niiden mahdollisuuksia
 5. esitellä uusien lukiodiplomien kehittämistyön lähtökohtia ja mahdollisuuksia
 - sanataide, tiede ja teknologia sekä yrittäjyys
 6. kannustaa ja innostaa koulutuksen järjestäjiä lukiodiplomien järjestämiseen
 7. käsitellä lukiodiplomiopintojen järjestämisen yhteistyömalleja ja osaamisen tunnustamisen käytäntöjä Opetushallituksen kyselyn tulosten pohjalta
 8. tarjota tilannekatsaus taito- ja taideaineiden ylioppilastutkinnon kokeiden valmisteluun
 9. tukea taito- ja taideaineiden opettajia ylioppilaskokeisiin valmistautumisessa
- **Kaikille yhteinen aamupäivän ohjelma**
 - **Rinnakkaiset lukiodiplomikohtaiset työpajat iltapäivällä**
 - **Etäosallistumismahdollisuus sekä aamupäivään että iltapäivän työpajoihin**

Lukiodiplomien kehittämisen kaari v:sta 2018

”Luodaan lukiodiplomeille valtakunnallinen kriteeristö ja mahdollistetaan yhden pakollisen ylioppilaskokeen korvaaminen lukiodiplomilla. Yhden viidestä ylioppilaskokeesta voisi jatkossa korvata lukiodiplomilla.”

Pääministeri Petteri Orpon hallituksen ohjelma 20.6.2023

Lopputulemana kuvataide, liikunta ja musiikki lukiodiplomisjärjestelmästä osaksi ylioppilastutkintoa. Osana lukiodiplomijärjestelmän kehittämistä uusiksi lukiodiplomeiksi valmistelussa sanataide, tiede ja teknologia sekä yrittäjyys.

Uudistuksen valmistelu 1.1.2025 alkaen

YLIOPPILASTUTKINTOLAUTAKUNTA

Taito- ja taideaineiden kokeiden
valmistelu osaksi ylioppilastutkintoa

OPETUSHALLITUS

Lukiodiplomijärjestelmän uudistaminen

LOPS2019-muutokset

Taito- ja taideaineiden pedagogiikan
vahvistaminen

Yhteistyö Ylioppilastutkintolautakunnan kanssa

Lähtökohdat

Lukiodiplomijärjestelmän kehittäminen 2025-2027

- Lukiolaki 11 § 2 mom.: Lukiokoulutuksen oppimäärä voi sisältää myös eri oppiaineryhmissä tai oppiaineissa suoritettavia **erityistä osaamista ja harrastuneisuutta osoittavan näytön** sisältäviä opintokokonaisuuksia (*lukiodiplomi*).
- Valtioneuvoston asetus lukiokoulutuksesta 12 §: Lukiokoulutuksen oppimääriin voi sisältyä lukiodiplomeita ja muita valinnaisia opintoja koulutuksen järjestäjän päättämällä tavalla. **Opetushallitus vastaa lukiodiplomien kansallisesta kehittämisestä** ja uudistamisesta.
- Lukiodiplomijärjestelmän kehittämistyötä tehdään ministeriön toimeksiannon pohjalta (TUSO 2024–2027) ja siihen osoitettujen resurssien puitteissa.
- Lukiodiplomeja kehitetään lukiolainsäädännön ja lukion opetussuunnitelman perusteiden mukaisena **eri oppiaineryhmissä ja oppiaineissa suoritettavana** erityisen osaamisen ja harrastuneisuuden näyttönä.
- **Kehittämistyössä tuetaan Ylioppilastutkintolautakuntaa** taito- ja taideaineiden ylioppilaskokeiden valmistelussa.

Tavoitteet

Lukiodiplomijärjestelmän kehittäminen 2025–2027

- **Uudistamme** lukiodiplomijärjestelmää ja parannamme suorittamisen edellytyksiä.
- **Perustamme** uudistustyön järjestelmän vahvuuksille ja aiemmalle kehittämistyölle.
- **Teemme** tiiviistä yhteistyötä lukioden, yliopistojen ja muiden sidosryhmien kanssa.
- **Luomme** edellytyksiä lukiodiplomien hyödyntämiselle jatko-opintoihin haettaessa.
- **Tuemme** taito- ja taideaineiden ylioppilaskokeiden kehittämistä.

Mistä käytännössä kyse?

Lukiodiplomijärjestelmän kehittämistyö 2025-2027

Lukiodiplomijärjestelmän kehittämistyö

- järjestämisen tukeminen → yhdenvertaisempi, luotettavampi ja saavutettavampi
- lukiodiplomitarjonnan kehittäminen → ”uutta virtaa” uudesta tarjonnasta
- lukiodiplomien järjestämisen linjausten ja arviointimenettelyn kehittäminen
- pedagogiikan kehittäminen ja opetushenkilöstön valmiuksien vahvistaminen
- yhteistyön ja koulutuksen hankkimisen mahdollisuuksien edistäminen

Taito- ja taideaineiden ylioppilaskokeiden valmistelun tukeminen

- asiantuntijayhteistyö Ylioppilastutkintolautakunnan kanssa
- Lukion opetussuunnitelman perusteiden muutosmääräys (LOPS2019)
- pedagogiikan kehittäminen ja opetushenkilöstön valmiuksien vahvistaminen

Otetaan seminaarista ilo irti. Jotta kaikki sujuu hyvin, noudatetaan turvallisemman tilan periaatteita.

- **Kunnioitus:** Jokaisella on oikeus omaan mielipiteeseensä ja velvollisuus kunnioittaa muiden mielipiteitä. Syrjivät asenteet eivät ole mielipiteitä.
- **Hyväntahtoisuus:** On inhimillistä tehdä virheitä. Erehtyä saa, ja kysymällä asiat selviävät. Oletuksena on, että kaikki osallistuvat keskusteluun hyväntahtoisesti omista lähtökohdistaan.
- **Syrjinnästä vapaa alue:** Emme hyväksy syrjintää tai häirintää missään muodossa. Arvostamme kaikkia yhdenvertaisina ja kunnioitamme moninaisuutta.
- **Itsemäärittely- ja määrittelemättömyysoikeus:** Kunnioita jokaisen oikeutta määritellä tai olla määrittelemättä itsensä. Älä tee oletuksia kenenkään ominaisuuksista.
- **Puheeksi ottaminen:** Ota asiat puheeksi. Itsestäänselvyyksiä ei ole olemassa. Opettele sekä antamaan että vastaanottamaan kunnioittavaa ja rakentavaa palautetta.
- **Tilan antaminen:** Anna tilaa toisille. Huolehdi että kaikki tulevat keskustelussa kuulluksi ja pääsevät osalliseksi.
- **Itsestä huolehtiminen:** Huolehdi omasta jaksamisestasi itsellesi sopivilla tavoilla!
- Tämän tilaisuuden yhdyshenkilöinä OPH:n edustajat.

Antoisaa seminaaripäivää 😊

Tehdään yhdessä hyvää
lukiodiplomeille!

petri.lehikoinen@oph.fi

www.oph.fi

